

ಇದರ ಕುರಿತು ವಿಶೇಷ ಪ್ರೀತ್ಯಾದರಗಳಿವೆ. ಸ್ನೇಹಿತನೊಬ್ಬ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ 'ಪಾರಿಜಾತ' ಎಂದೇ ಹೆಸರಿಟ್ಟು, ಗೃಹಪ್ರವೇಶದ ದಿನ ಪಾರಿಜಾತ ಹೆಸರಿನ ಕವನ ಸಂಕಲನವನ್ನೂ ಹೊರತಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತದ ಮರಗಳು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿವೆ. ಬೆಳೆದು ನಿಂತು ಹೂ ನೀಡುವ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಪಾರಿಜಾತದ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮೈಸೂರ ಮಂದಿರ ಲಾಗಾಯ್ತೆಂದೆಲ್ಲಾ ಇತ್ತೆಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂಜಾನೆ ಪಾರಿಜಾತ ಹೂಗಳನ್ನು ಆಯುವ ಅನೇಕ ಮಂದಿಯನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಮೀಪದ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿಯೊಬ್ಬಳು ದಿನವೂ ಆಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪಾರಿಜಾತ ಹೂಗಳನ್ನು ಹೆಕ್ಕುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಒಂದು ಮುಷಿ.

ಮ ನೆ ಯ ಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಚಿ ನ್ನ ಮ ನೂ ದಾ ರಿ ಯ ಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಪಾರಿಜಾತ ಮರದ ಹೂಗಳನ್ನು ಅಯ್ದು ತಂದು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ನಾವದನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಮನೆ ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಬಳಸಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೂತಿನಿಂದ ಹಾಲು ತರುವಾಗ, ಪಾರಿಜಾತದ ಒಂದೆರಡು ಹೂಗಳನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ, 'ಅರೋಮಾ ಧರಪಿ' (ಪರಿಮಳವನ್ನು ಆಫ್ರಾಣಿಸುವುದು) ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಹವ್ಯಾಸ.

ಪಾರಿಜಾತದ ಕುರಿತು ಅದೇಕೆ ಈ ಆಕರ್ಷಣೆ? ಹೂವಿನ ಅಂದದಿಂದಾಗಿಯೇ? ಬೆಣ್ಣೆಯಂತಹ ಅದರ ಮೃದುತ್ವದಿಂದಾಗಿಯೇ? ನವಿರು ಸುವಾಸನೆಯಿಂದಾಗಿಯೇ? ಹೂವಿನ ಛಾದರ ಹಾಸುವ ಪರಿಯಿಂದಾಗಿಯೇ? ಕೃಷ್ಣ ಪೂಜೆಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದಾಗಿಯೇ? ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜಾನಪದದಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತದ ಕುರಿತು ಇರುವ ಕಥೆ ಅಥವಾ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದಾಗಿಯೇ? ಈ ವ್ಯಕ್ತಕ್ಕೆ ಇರುವ ದೈವಿಕ ವರ್ಚಿಸ್ತಿಯಿಂದಾಗಿಯೇ? ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳು ಮಿಳಿತಗೊಂಡು, ಪಾರಿಜಾತಕ್ಕೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನವಿರುವುದಂತೂ ಖರೆ.

ಪಾರಿಜಾತದ ಮೂಲದ ಕುರಿತ ಈ ಕಥೆ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ದೇವಾಸುರರು ಸಮುದ್ರಮಥನ ನಡೆಸಿದಾಗ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೂರು

ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತ ವ್ಯಕ್ತವೂ ಒಂದು. ಈ ವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ಪಡೆದ ಇಂದ್ರನು ಅದನ್ನು ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿ ಅಮರಾವತಿಯ ನಂದನವನದಲ್ಲಿ ನೆಡುತ್ತಾನೆ. ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದ ಈ ಅಮೂಲ್ಯ ವ್ಯಕ್ತದ ಸೊಗಸಾದ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆ ಧರಿಸುವ ಅದೃಷ್ಟ ಇಂದ್ರನ ಮಡದಿ ಇಂದ್ರಾಣಿಯದ್ದು. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಆಕೆಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ. ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕನಾದ ಹೂವಿದು ಎಂದು ಸಖಿಯರಿಂದ ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಂದ್ರಾಣಿ, ಈ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಯಾರೊಡನೆಯೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಳು. ಪಾರಿಜಾತ ಮುಡಿಯುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಂದ್ರಲೋಕದ ರಾಣಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಂಬ ಧೋರಣೆ ಆಕೆಯದು.

ಇಂತಿಪ್ಪ ಪಾರಿಜಾತದ ಕೆಲವು ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ತ್ರಿಲೋಕ ಸಂಚಾರಿ ನಾರದರು ದ್ವಾರಕೆಯ ಒಡೆಯ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷ್ಣನು ಆ ಹೂಗಳನ್ನು ರುಕ್ಮಿಣಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಪಾರಿಜಾತ ಹೂಗಳನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ರುಕ್ಮಿಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾರದರು ಸತ್ಯಭಾಮೆಗೆ ಅರಹುತ್ತಾರೆ. ಈರ್ಷ್ಯೆಯಿಂದ ಕುದ್ಡುಹೋದ ಸತ್ಯಭಾಮೆ ಆ ಅಮೂಲ್ಯ ಹೂವಿನ ಮರವನ್ನೇ ತನಗೆ ತಂದು ಕೊಡುವಂತೆ ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಹಟ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾಳೆ.

ಅಮರಾವತಿಗೆ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯೊಡಗೂಡಿ ಹೋಗುವ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸತ್ಯರಿಸುವ ಇಂದ್ರ, ತನ್ನ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಉದ್ವಾನವನ ನಂದನವನಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತದ ಮರ ಕಂಡ ಸತ್ಯಭಾಮೆಗೆ, ಆ ಮರದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಸಮುದ್ರಮಥನದ ಸಂದರ್ಭ ಸಿಕ್ಕಿ ಅಮೂಲ್ಯ ವ್ಯಕ್ತವೆಂದರಿತ ಸತ್ಯಭಾಮೆ, ಅದು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೇ ಸೇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದೂ, ಇಂದ್ರಾಣಿಯೊಬ್ಬಳೇ ಅದರ ಹೂ ಮುಡಿಯುವುದು ತರವಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪೋಷಿಸಿ, ಹೂಗಳನ್ನು ತಾನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ದ್ವಾರಕೆಯ ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಹಂಚುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ ಆಕೆ.

ಕೃಷ್ಣನು ಪಾರಿಜಾತ ವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಗರುಡನ

- ಪಾರಿಜಾತವು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ರಾಜ್ಯಪುಷ್ಪ. ಹಾಗೆಯೇ ಥಾಯ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ ಕಾಂಚನಬುರಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಪುಷ್ಪ.
- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಾರಿಜಾತವನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ, ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಹಲವು ಕಡೆ ಈ ಹೂವನ್ನು 'ಹರಿಸಿಂಗಾರ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
  - ಆಗಸ್ಟ್-ಡಿಸೆಂಬರ್ ಪಾರಿಜಾತವು ಹೂ ಬಿಡುವ ಸೀಸನೇ.
  - ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಗಿಡದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಕೀಳುವ ಕ್ರಮವಿಲ್ಲ. ಉದುರಿದ ಹೂಗಳನ್ನೇ ಆಯ್ದು ಪೂಜೆಗೆ ಬಳಸುವುದು ಈ ಹೂವಿನ ವಿಶೇಷ.
- ಈ ಗಿಡದ ಪ್ರತಿ ಭಾಗವೂ ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪಾರಿಜಾತದ ಪರಿಮಳ

- ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮೀನಿನ ಖಾಡ್ಯ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಸುವಾಸನೆಗೋಸ್ಕರ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.
- ಪಾರಿಜಾತಕ್ಕೆ ಕಹಿ ರುಚಿಯಿದ್ದರೂ, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇದರ ಹೂ ಹಾಗೂ ಒಣಗಿದ ಎಲೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಖಾದ್ಯಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.
- ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಬಾರಂಬಂಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಿಂತೂರ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಪಾರಿಜಾತ ವ್ಯಕ್ತವೊಂದಿದೆ. ಅದು 5000 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹಿಂದೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತೀ ಮಂಗಳವಾರ ಅಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತ ವ್ಯಕ್ತಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ.
- ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪಾರಿಜಾತ'ವೆಂಬ ಪ್ರಸಂಗವಿದೆ. ಪಾರಿಜಾತ ವ್ಯಕ್ತದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಕಥಾಪ್ರಸಂಗವಿದು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪಾರಿಜಾತ'ವೆಂಬ ಬಯಲಾಟದ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರವೇ ಇದೆ.